Dosarul nr. 2-15419/2024
2-24132899-12-2-21112024-1

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

Dispozitivul hotărârii a fost pronunțat public la 02 iulie 2025
Cererea de apel a fost depusă la 14 iulie 2025
Hotărârea motivată a fost întocmită la 11 septembrie 2025

02 iulie 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru), Complet specializat în materie civilă
Instanța de judecată având în componență:
Președintele ședinței, judecătorul Dan Sîrbu
Grefier Ruslan Zgîrcibaba

cu participarea reclamantului Ulianovschi Tudor, a reprezentantului reclamantului Ulianovschi Tudor, avocatul Capbătut Sergiu, împuternicit în baza mandatului seria MA nr. 1939459 din 12 noiembrie 2024, în lipsa pârâtului Țîcu Octavian, citat în mod legal, și în lipsa reprezentantului pârâtei A.O. „Media Alternativa", citat în mod legal

examinând în sediul instanței, în ședință de judecată publică, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ulianovschi Tudor împotriva lui Țîcu Octavian și A.O. „Media Alternativa" cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, cu dezmințirea informațiilor denigratoare,

CONSTATĂ:

Argumentele reclamantului.

La 19 noiembrie 2024, Ulianovschi Tudor a depus în Judecătoria Chișinău (sediul Centru) cerere de chemare în judecată împotriva lui Țîcu Octavian și A.O. „Media Alternativa" cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, cu dezmințirea informațiilor denigratoare.

În motivarea cererii reclamantul a indicat că la 14 octombrie 2024, ora 19:55 pe portalul sursei media TV8.md au avut loc Dezbateri Electorale cu transmisie în direct la emisiunea „Alege Liber" condusă de către prezentatorii emisiunii Mariana Rață și Anatolie Golea: https://tv8.md/2024/10/14/video-dezbateri-la-tv-8-ulianovschi-acuzat-de-ticu-de-faptul-ca-a-facut-parte-din-anturajul-lui-plahotniuc-veti-purta-raspundere/267446 (Link-ul Video al Emisiunii „Alege Liber" transmisie Live) invitați și prezenți în cadrul emisiunii, cu participare directă a reclamantului Tudor Ulianovschi. candidat la funcția de președinte al Republicii Moldova și a pârâtului Octavian Țîcu.

Reclamantul menționează că în cadrul emisiunii, în timpul dezbaterilor electorale „Alege Liber", la minutul 35 și 29 secunde reclamantul Tudor Ulianovschi a fost acuzat

de către pârâtul Octavian Țîcu, precum că Tudor Ulianovschi ar face parte din grupul criminal Plahotniuc, exclamând următoarele: Faceți parte integrantă din grupul criminal Plahotniuc, ați fost ministru".

Reclamantul precizează că informațiile și acuzațiile din dezbaterile video aduse împotriva sa, precum și fragmentul video extras din context, difuzat de nenumărate ori. În special anume în această privință, cât și informațiile publicate sub formă de text pe portalul sursei media TV8.md precum și pe canalele rețelelor de socializare ale acesteia: https://www.faccbook.eom/share/v/lAMbe4PdfT4/,https:/7www.facebook.com/share/v/18ZXtif9Vm/ (Link-urile Video se anexează). Întru totul nu corespund realității, urmăresc și au drept scop defăimarea reclamantului prin răspândirea informațiilor false despre pretinse acțiuni ilegale precum că ar fi fost întreprinse de către Tudor Ulianovschi.

Prin difuzarea acestor reportaje și publicare de informații sub formă de text în spațiul public de TV8.md, precum și acuzațiile pârâtului Octavian Țîcu în bază de informații false și relatări cu privire la fapte denaturate care nu corespund realității, s-a lezat onoarea, demnitatea și reputația profesională a reclamantului Tudor Ulianovschi.

Așadar, reclamantul atrage atenția instanței de judecată că la data de 14 octombrie 2024 în cadrul emisiunii „Alege Liber" difuzată la TV8, reclamantul Tudor Ulianovschi a fost acuzat de către pârâtul Octavian Țîcu, precum că acesta ar face parte din grupul criminal Plahotniuc, astfel prin reportajele video cât și informațiile publicate sub formă de text în spațiul public, TV8.md, precum și acuzațiile publice făcute de către cetățeanul Octavian Țîcu la adresa reclamantului, au caracter defăimător, sunt false și nu corespund realității.

Respectiv, conformându-se prevederilor art. 15 Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare, la data de 18 octombrie 2024 reclamantul Tudor Ulianovschi a expediat în adresa pârâților TV8,md, la sediul juridic al AO „Media Alternativă" - tv8.md, din mun. Chișinău, str. Calea Orheiului, 28/1, et. (1,2), precum și la adresa de domiciliu al pârâtului Octavian Țîcu, consemnată în Registrul de stat al populației, potrivit Informației eliberate la 18 octombrie 2024 de către Agenția Servicii Publice, din mun. Chișinău, str. P. Halippa, nr. 3. Cererea Prealabilă cu solicitarea dezmințirii faptelor relatate în reportajele video difuzate în direct, cât și răspândite ulterior în mediul online, precum și pe rețelele de socializare, exprimării scuzelor publice față de reclamant pentru acuzațiile și informațiile defăimătoare aduse la data de 14 octombrie 2024 împotriva reclamantului, precum și achitarea unui prejudiciu moral, însă care nu a avut executare.

Reclamantul menționează că informațiile răspândite în mediul public și acuzațiile din dezbaterile video ale pârâților aduse în adresa reclamantului precum că Tudor Ulianovschi ar face parte integrantă din grupul criminal Plahotniuc, încalcă în mod flagrant art. 3 alin. (1) Cod Penal.

Astfel, reclamantul afirmă că atât timp cât în privința reclamantului nu există nici o hotărâre irevocabilă de condamnare adoptată pe fapte de care acesta este acuzat public fără vreun temei juridic de către pârâtul Octavian Țîcu, pârâții, precum și pârâtul TV8,md nu pot răspândi public și aduce careva acuzații sau învinuiri în adresa reclamantului, or, în virtutea legii doar organul abilitat și anume organul de urmărire penală poate învinui și

instanța de judecată recunoaște persoana vinovată în comiterea unei careva fapte infracționale, însă nicidecum pârâții, inclusiv de a difuza și răspândi publicului larg careva învinuiri, insinuări, informații false și denigratoare, precum că Tudor Ulianovschi ar face parte din grupul criminal Plahotniuc.

În continuare, reclamantul menționează că faptele invocate, reportajele video, acuzațiile și informațiile publicate sub formă de text de mai sus sunt în esență falsuri, nu corespund și nici nu se încadrează în realitate.

Or, reclamantul aduce la cunoștința instanței de judecată că este un bun profesionist, mereu deschis și transparent în privința activității și acțiunilor sale. Fiecare pas din cei aproximativ 20 de ani din cariera sa, în domeniul diplomației precum și negocierilor internaționale, a fost unul asumat, corect și transparent.

Reclamantul mai indică că nu a fost, nu este și nu va fi vreo dată omul lui Vlad Plahotniuc. În același timp niciodată nu a fost membru al niciunui partid și nu a urcat pe scenele formațiunilor politice, întreaga sa carieră fiind construită prin muncă onestă și profesionalism. Fiecare treaptă profesională a carierei sale a fost urcată prin propriul efort, fără compromisuri, fără a sacrifica principii sau oameni, și fără a fi promovat de către cei aflați la putere.

Este de menționat că Tudor Ulianovschi în conformitate cu legislația Republicii Moldova precum și a altor state, nu a fost urmărit penal sau acuzat niciodată în privința săvârșirii vreo unei infracțiuni, iar participarea la un grup criminal organizat, este o faptă cu caracter penal (infracțiune). Sau, atâta timp cât în privința lui Tudor Ulianovschi nu există nici o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă potrivit căreia ar fi recunoscut vinovat de careva fapte penale, în special de membru sau participant al unui careva grup criminal organizat (grupul criminal Plahotniuc), după cum susține Octavian Țîcu, orice învinuire referitor la săvârșirea sau participarea la careva fapte care ar atrage răspundere penală, precum a avut loc în cadrul emisiunii difuzate în direct la TV8.md cu participarea lui Octavian Țîcu, potrivit reportajelor video cât și sub formă de text realizate și difuzate de TV8.md „Faceți parte integrantă din grupul criminal Plahotniuc,.. ”, sunt complet nefondate și eronate, or, astfel de învinuiri, acuzații și condamnări publice, nu au temei legal pentru a fi răspândite și difuzate în mediul public, care nu corespund realității în privința reclamantului Tudor Ulianovschi, atâta timp cât astfel de fapte nu sunt însoțite de probatoriul corespunzător lor, prin existența vreo unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile de recunoaștere a reclamantului ca fiind vinovat de comiterea unor astfel de fapte.

Reclamantul conchide că având în vedere că a fost acuzat că ar face parte din grupul criminal Plahotniuc, deoarece în acea perioadă era Ministru al Afacerilor Externe și Integrării Europene a Republicii Moldova, la fel să punctează că aproximativ 90% din funcționarii publici care activează în domeniul public la ziua de azi, precum și în actuala guvernare, au activat în domeniul public sau în aceleași funcții și pe timpul lui Plahotniuc, dar acest fapt nu înseamnă că funcționarii publici care activează în continuare în domeniul public, sunt infractori și/sau membri ai unei organizații criminale sau grupări criminale, ori nimeni nu mai este și nu mai poate fi de demnitate publică în Republica Moldova, luând în considerație ideologia lui Octavian Țîcu, exprimându-se cu aceasta și

în privința reclamantului Tudor Ulianovschi. Ori, odată cu plecarea lui Plahotniuc nu au plecat și cei aproximativ 90% din funcționarii publici sau cetățeni ai Republicii Moldova împreună cu acesta corespund realității, privind acuzarea și condamnarea publică precum că reclamantul ar face parte din grupul criminal Plahotniuc de către pârâți, în special cu caracterul accentuat anume în această privință, au fost violate contrar prevederilor legii și garanțiilor fundamentale, în mod flagrant, onoarea, demnitatea și reputația profesională a reclamantului Tudor UHanovschi. ca valoare la fel garantată legal și consacrată fundamental reclamantului.

În acest fel, prin conduita ilegală realizată atât de pârâtul Octavian Țîcu cât și de către pârâtul TV8.md, prin răspândirea acuzațiilor denigratoare, au produs o serie de consecințe negative, grave, asupra imaginii personale și reputației reclamantului, care de altfel este cunoscut la nivel internațional, cu o reputație ireproșabilă, având în vedere inclusiv cariera sa diplomatică și deținerea unei înalte funcții în cadrul unei companii Canadiene, în legătură cu lezarea onoarei și demnității umane, a imaginii personale și reputației sale inclusiv în calitatea sa de fost candidat la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Ori, indică că reputația ireproșabilă a reclamantului reiese inclusiv din calitatea sa de diplomat și lider de afaceri cu o carieră remarcabilă în reprezentarea Republicii Moldova pe scena internațională, având 17 ani de experiență în guvern, diplomație și candidat la șefia Organizației Mondiale a Comerțului, precum și din funcția sa de prim-vicepreședinte deținută în cadrul unei companii Canadiene. Acesta fiind recunoscut pentru abilitățile sale de negociere la nivel global și angajamentele față de dezvoltarea durabilă.

Mai mult ca atât, reclamantul a invocat că a participat ca candidat independent pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova - 2024, astfel, cu siguranță efectul difuzării acuzațiilor și a acuzațiilor în sine au fost în imensă măsură să inducă societatea în eroare și la ideea că reclamantul, candidat independent la funcția de Președinte al Republicii Moldova Tudor Ulianovschi nu respectă legea, a comis careva infracțiuni și că ar face parte integrantă din grupul criminal Plahotniuc, ceea ce nu corespunde nici unui minim de adevăr, ducând astfel societatea în eroare prin denigrarea și defăimarea imaginii profesionale a acestuia și nu doar.

Argumentele părții pârâte A.O. „Media Alternativa”.

Pe parcursul examinării cauzei pârâtul A.O. „Media Alternativa” a depus referință pe marginea cererii de chemare în judecată, prin care a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.

În motivarea referinței pârâtul a indicat că emisiunea „Alege Liber” este una dintre emisiunile difuzate de către site-ul de știri TV8, în cadrul căreia sunt expuse dezbateri politice dintre diferiți candidați politici, concentrându-se pe discuții și analize legate de evenimentele politice și sociale din țară.

Emisiunea „Alege Liber” de la TV8, difuzată pe 14 octombrie 2024, a fost dedicată dezbaterilor electorale în contextul alegerilor prezidențiale din Republica Moldova, în cadrul acestei ediții fiind invitați Tudor Ulianovschi și Octavian Țîcu. De asemenea, notează că în cadrul fiecărei ediții a acestei emisiuni, sunt puse în discuție

inclusiv subiecte controversate și provocatoare, fapt despre care invitații s-au aflat în cunoștință de cauză.

Pârâtul afirmă că acceptarea invitației de a participa într-o astfel de emisiune presupune, implicit, acordul de a difuza ediția respectivă. Ori, emisiunea urmărește să promoveze un dialog pe teme politice, iar prin difuzarea acesteia, se contribuie la educația politică a cetățenilor și la sprijinirea democrației, oferind publicului informații actuale și relevante despre diverse probleme din domeniul politic.

Un alt aspect important de menționat este faptul că, în cadrul acestei emisiuni, protagoniștii sunt invitații, care au oportunitatea de a adresa întrebări, de a răspunde la acestea și de a prezenta contraargumente referitoare la pozițiile exprimate de oponenți. Rolul prezentatorilor este de a modera discuția și de a asigura un dialog echilibrat, în care fiecare participant își poate susține punctul de vedere.

În contextul celor expuse, pârâtul menționează că portalul de știri TV8 a avut dreptul să difuzeze pe toate platformele disponibile ediția emisiunii „Alege Liber” din 14 octombrie 2024, inclusiv pe rețelele de socializare oficiale, iar prin difuzarea știrilor cu referire la aspectele controversate abordate în acea emisiune nu au fost încălcate drepturile reclamantului. Știrile au fost prezentate într-o formă echilibrată, fără a fi rupte din context, contrar afirmațiilor reclamantului. Ori, în cadrul știrilor respective, declarațiile expuse de către Octavian Țîcu, nu au fost prezentate fiind o poziție împărtășită de către pârât, ci fiind niște acuzații lansate de către oponent.

De asemenea, pârâtul precizează că sunt absolut false alegațiile reclamantului, potrivit cărora fragmentul video pretins extras din context, ar fi fost difuzat de nenumărate ori, de către TV8 a fost publicată o singură dată, și anume la data de 14 octombrie 2024, știrea ce vizează replicile cate au fost date de către oponenți. De asemenea pe pagina de Facebook oficială a site-ului de știri TV8, a fost publicat un fragment din dezbaterile cate s-au ținut la data de 14 octombrie 2024, unde însă este expus inclusiv răspunsul reclamantului la acuzațiile cate îi sunt imputate, fiind prezentat și contextul care a generat aceste discuții.

Pârâtul concluzionează că prin difuzarea de către pârât a dezbaterilor care au avut loc între acesta și Țîcu Octavian, în cadrul emisiunii „Alege Liber” din data de 14 octombrie 2024, pârâtul și-a îndeplinit obligația de a informa publicul referitor la subiecte de interes public, legate de alegerile prezidențiale care urmau să se desfășoare. Mai mult, subliniază faptul că reclamantul a acceptat invitația de a participa la aceste dezbateri, fiind conștient că acestea urmau să fie difuzate pentru informarea publicului larg. De asemenea, menționează că scopul principal al acestei emisiuni a fost acela de a „familiariza” cetățenii cu persoanele care au candidat la alegerile prezidențiale.

Un aspect care merită atenție se referă la faptul că, pe parcursul carierei sale, reclamantul a ocupat funcții publice importante, fiind fost ministru al Afacerilor Externe și Integrării Europene, ambasador al Republicii Moldova în Elveția, și, de asemenea, vice ministru al Afacerilor Externe și Integrării Europene, responsabil inclusiv de diplomația economică și relațiile bilaterale. Activitatea reclamantului în aceste funcții publice subliniază importanța informării cetățenilor cu privire la subiectele discutate în cadrul emisiunii menționate, având în vedere că persoanele care ocupă funcții publice sunt

implicate direct în luarea deciziilor care afectează societatea, economia și politica unui stat, iar activitatea lor trebuie să fie transparentă.

Un alt detaliu relevant este faptul că, la momentul difuzării emisiunii, reclamantul era candidat la alegerile prezidențiale. Acesta este un aspect important, deoarece candidatura la funcția de președinte reflectă implicarea și angajamentul candidatului în viața politică și decizională a țării, ceea ce reprezintă un subiect de interes public.

În ceea ce privește schimbul de replici dintre oponenți, care a fost publicat de către pârât, subliniem că fragmentul a fost difuzat în mod imparțial, incluzând punctele de vedere ale ambelor părți, ceea ce a respectat pluralitatea opiniilor. în acest mod, esența informațiilor a fost păstrată intactă și prezentată publicului într-o manieră echilibrată. Prin urmare, nu există nicio intenție de defăimare din partea pârâtului, iar acest lucru reiese clar din ansamblul raționamentelor prezentate.

În aceeași ordine de idei, pârâtul indică că reclamantul și-a dat consimțământul de a participa în cadrul dezbaterilor care au avut loc în cadrul emisiunii „Alege Liber”, manifestându-și, totodată, acordul cu privire la răspândire acestui material în spațiu public; în cadrul dezbaterilor reclamantul a avut posibilitatea de a-și expune opinia cu referire la acuzațiile aduse, care, de asemenea a fost publicată; și în cadrul emisiunii difuzate sunt abordate chestiuni de interes public, pârâtului nu îi poate fi imputată, sub nici un aspect, defăimarea onoarei, demnității și reputației profesionale, așa cum se menționează în cadrul cererii de chemare în judecată.

Poziția participanților la proces expusă în ședința de judecată.

În ședința de judecată, reclamantul Ulianovschi Tudor și reprezentantul reclamantului Ulianovschi Tudor, avocatul Capbătut Sergiu au susținut cererea de chemare în judecată și a solicitat admiterea acesteia în sensul formulat.

În ședința de judecată, pârâtul Țîcu Octavian nu s-a prezentat din motive necunoscute instanței de judecată, procedura de citare fiind legal îndeplinită.

În ședința de judecată, pârâtul A.O. „Media Alternativa” nu s-a prezentat din motive necunoscute instanței de judecată, procedura de citare fiind legal îndeplinită.

Aprecierea instanței.

Audiind explicațiile participanților la proces asupra acțiunii formulate, studiind materialele dosarului și înscrisurile probatorii administrate, verificând temeinicia argumentelor expuse în cererea de chemare în judecată prin prisma înscrisurilor atașate la acțiuni și a obiecțiilor invocate în referința, instanța de judecată ajunge la concluzia de a respinge ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Ulianovschi Tudor, pentru următoarele considerente.

Conform art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Alineatul (3) al articolului în cauză statuează că, circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Potrivit dispozițiilor art. 130 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în ședința de judecată.

În temeiul art. 240 alin. (1) Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.

La rândul său art. 117 alin. (1) Cod de procedură civilă indică, probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

Concomitent, potrivit art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă, care statuează că, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Conform art. 9 alin. (1), (2) lit. h) Cod civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sunt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. Drepturile şi obligaţiile civile apar în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legea leagă apariția unor efecte juridice în materie civilă.

În ședință de judecată, administrând înscrisurile dosarului, instanța de judecată a reținut că emisiunea „Alege Liber” de la TV8, difuzată pe 14 octombrie 2024, a fost dedicată dezbaterilor electorale în contextul alegerilor prezidențiale din Republica Moldova, în cadrul acestei ediții fiind invitați Tudor Ulianovschi și Octavian Țîcu.

Astfel, potrivit cererii de chemare în judecată reclamantul a invocat că în cadrul emisiunii, în timpul dezbaterilor electorale „Alege Liber”, la minutul 35 și 29 secunde reclamantul Tudor Ulianovschi a fost acuzat de către pârâtul Octavian Țîcu, precum că Tudor Ulianovschi ar face parte din grupul criminal Plahotniuc, exclamând următoarele: Faceți parte integrantă din grupul criminal Plahotniuc, ați fost ministru”.

Reclamantul precizează că informațiile și acuzațiile din dezbaterile video aduse împotriva sa nu corespund realității, urmăresc și au drept scop defăimarea reclamantului prin răspândirea informațiilor false despre pretinse acțiuni ilegale precum că ar fi fost întreprinse de către Tudor Ulianovschi.

Prin difuzarea acestor reportaje și publicare de informații sub formă de text în spațiul public de TV8.md, precum și acuzațiile pârâtului Octavian Țîcu în bază de informații false și relatări cu privire la fapte denaturate care nu corespund realității, s-a lezat onoarea, demnitatea și reputația profesională a reclamantului Tudor Ulianovschi.

Potrivit materialelor cauzei la 18 octombrie 2024 reclamantul Tudor Ulianovschi a expediat în adresa pârâților TV8.md, la sediul juridic al AO „Media Alternativă” - tv8.md, din mun. Chișinău, str. Calea Orheiului, 28/1, et.(1,2), precum și la adresa de domiciliu al pârâtului Octavian Țîcu, consemnată în Registrul de stat al populației cu solicitarea dezmințirii faptelor relatate în reportajele video difuzate în direct, cât și răspândite ulterior în mediul online, precum și pe rețelele de socializare, exprimării scuzelor publice față de reclamant pentru acuzațiile și informațiile defăimătoare aduse la data de 14 octombrie 2024 împotriva reclamantului, precum și achitarea unui prejudiciu moral, însă care nu a avut executare.

Ținând cont de pretențiile înaintate de reclamant în fața instanței și circumstanțele elucidate în ședința de judecată, instanța consideră că raportului juridic litigios dedus judecății îi sunt aplicabile prevederile art. 32 alin. (1) şi (2) din Constituția Republicii Moldova, potrivit căruia oricărui cetățean îi este garantată libertatea gândirii, a opiniei, precum şi libertatea exprimării în public prin cuvânt, imagine sau prin alt mijloc posibil, iar libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie.

La art. 2 al Legii nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare este specificat, *inter alia* că termenii şi expresiile utilizate în prezenta lege au următoarele semnificaţii: *defăimare* – răspîndire a informaţiei false care lezează onoarea, demnitatea şi/sau reputaţia profesională a persoanei; răspîndire a informaţiei – proces de transmitere a informaţiei către alte persoane (cel puţin către o persoană, exceptînd persoana lezată). *răspîndire a informaţiei* – proces de transmitere a informaţiei către alte persoane (cel puţin către o persoană, exceptînd persoana lezată); *informaţie* – orice expunere de fapt, opinie sau idee sub formă de text, sunet şi/sau imagine; *fapt* – eveniment, proces sau fenomen care a avut sau are loc în condiţii concrete de loc şi timp şi a cărui veridicitate poate fi dovedită; *judecată de valoare* – opinie, comentariu, teorie sau idee care reflectă atitudinea faţă de un fapt, a cărei veridicitate este imposibil de dovedit.

În același timp, instanța relevă că potrivit alin. (1) al art. 7 din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnităţii şi reputaţiei sale profesionale lezate prin răspândirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăţilor de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie.

Persoana lezată prin răspândirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi dacă informația cumulează următoarele condiții: a) este falsă; b) este defăimătoare; c) permite identificarea persoanei vizate de informație.

Alin. (3) din același articol prevede că persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin. (2) poate solicita rectificarea sau dezmințirea informației, precum şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat.

Prevederile art. 3 alin. (1) din Legea sus-menționată, statuează că orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare.

Conform art. 3 alin. (2) al aceleiași Legi, libertatea de exprimare protejează atât conținutul, cât şi forma informației exprimate, inclusiv a informației care ofensează, șochează sau deranjează.

Alin. (3) și (4) reglementează situațiile în care dreptul la libertatea de exprimare poate fi limitat, menționând că exercitarea libertăţii de exprimare poate fi supusă unor restrângeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea naţională, integritatea teritorială sau siguranţa publică, pentru a apăra ordinea şi a preveni infracţiunile, pentru a proteja sănătatea şi morală, reputaţia sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informaţii confidenţiale sau pentru a garanta autoritatea şiimparţialitatea puterii judecătoreşti.

Prin urmare, restrângerea libertăţii de exprimare se admite doar pentru protejarea unui interes legitim prevăzut de lege şi doar în cazul în care restrângerea este proporţională cu situaţia care a determinat-o, respectându-se echilibrul just dintre interesul protejat şi libertatea de exprimare, precum şi libertatea publicului de a fi informat.

Suplimentar, instanța de judecată a stabilit că din citatele invocate în acțiunea dedusă judecății, dar și însăși din conținutul emisiunii „Alege Liber” de la TV8, difuzată pe 14 octombrie 2024, nu rezultă clar și echivoc că cele relatate sunt îndreptate exclusiv spre lezarea onoarei, demnității și reputației profesionale a reclamantului.

În susținerea argumentului juridic de respingere a cererii de chemare în judecată, instanța a stabilit că Legea nr. 64/2010 stabilește că persoana care se consideră lezată poate solicita rectificarea sau dezmințirea informației, precum și repararea prejudiciului, iar restabilirea persoanei în drepturi poate fi făcută numai în cazul în care s-a constatat cu certitudine că, informația este falsă. Aspectul defăimător al informației nu se prezumă, iar persona care se consideră lezată urmează și are obligația să dovedească că a suferit o atingere a personalității, a reputației profesionale, sarcina probațiunii fiind pusă pe seama reclamanților care trebuie să dovedească că pârâtul a răspândit informația, îl vizează, este falsă si defăimătoare. Însă, la caz reclamatul nu a demonstrat aspectul defăimător al declarațiile oferite de pârâtul Octavian Țîcu în cadrul emisiunii „Alege Liber” de la TV8, difuzată pe 14 octombrie 2024.

Totodată, instanța de judecată reține că emisiunea „Alege Liber” de la TV8, difuzată pe 14 octombrie 2024, a fost dedicată dezbaterilor electorale în contextul alegerilor prezidențiale din Republica Moldova, în cadrul acestei ediții fiind invitați Tudor Ulianovschi și Octavian Țîcu. Astfel încât în cadrul fiecărei ediții a acestei emisiuni, sunt puse în discuție inclusiv subiecte controversate și provocatoare, fapt despre care invitații s-au aflat în cunoștință de cauză.

Instanța de judecată va reține argumentul pârâtei A.O. „Media Alternativa” precum că acceptarea invitației de a participa într-o astfel de emisiune presupune, implicit, acordul de a difuza ediția respectivă. Ori, emisiunea urmărește să promoveze un dialog pe teme politice, iar prin difuzarea acesteia, se contribuie la educația politică a cetățenilor și la sprijinirea democrației, oferind publicului informații actuale și relevante despre diverse probleme din domeniul politic.

Un alt aspect important de menționat este faptul că în cadrul acestei emisiuni, protagoniștii sunt invitații, care au oportunitatea de a adresa întrebări, de a răspunde la acestea și de a prezenta contraargumente referitoare la pozițiile exprimate de oponenți.

Mai mult, prevederile legale citate *supra*, trebuie interpretate şi aplicate în concordanţă cu jurisprudența Curţii Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere că libertatea de exprimare este garantată prin art. 10 din Convenţia Europeană, care prin paragraful al doilea permite statelor să aducă anumite limitări acestei libertăţi, cu condiţia să respecte cerinţele prevăzute de Convenţie pentru valabilitatea lor.

În completarea celor expuse mai sus, sunt relevante concluziile expuse de către CEDO în cauza *Ungens. c. Austriei,* potrivit cărora „politicienii în mod inevitabil și conștient trebuie să accepte verificarea strictă a fiecărui cuvânt și faptă, atât din partea jurnaliștilor, cât și a marelui public, și, în consecință, trebuie să dovedească un grad mai mare de toleranță". De asemenea, așa cum rezultă din raționamentele expuse în cadrul Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova, nr. 7 din 24 decembrie 2012, „Cerințele politicienilor de a fi protejați prin prisma art. 10 al Convenției și art.7, 10 și 11 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, trebuie cântărite cu interesele dezbaterii libere a chestiunilor politice. Limitarea în libertatea de exprimare a unui jurnalist în contextul dezbaterii unei probleme de interes public în privința unui politician, îndeosebi de rang înalt, constituie o încălcare a art. 10 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului.

Astfel, fiind statuat că exercitarea acestor libertăţi ce comportă îndatoriri şi responsabilități poate fi supusă unor formalităţi, condiţii, restrîngeri sau sancţiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru (…) protecţia reputaţiei sau a drepturilor altora (...).

Pentru a fi convențională, ingerința în libertatea de exprimare trebuie să îndeplinească trei condiții cumulative prevăzute de paragraful 2 al art. 10 CEDO, şi anume: i) măsura să fie prevăzută de lege; ii) să urmărească unul din scopurile legitime prevăzute în paragraful 2; iii) şi să fie necesară într-o societate democratică pentru atingerea lor.

Cu referire la prima condiție ca măsura să fie prevăzută de lege, instanța reține prevederile art. 3 alin. (1), (2) şi (3) al Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, care prevăd condițiile și temeiurile de limitare a libertății de exprimare. Iar, în privința condiției ca măsura să urmărească unul din scopurile legitime, instanța reține că unul din scopurile legitime prevăzute în paragraful 2 al art. 10 din Convenție, este protecția reputației altora.

Respectiv, odată ce s-a constatat cu certitudine că măsura de limitare a libertății de exprimare este prevăzută de lege și a urmărit un scop legitim, în continuare urmează a fi examinată cea de a treia condiție și anume, dacă există un just echilibru între, pe de o parte, protecția dreptului consacrat de articolul 10 CEDO şi, pe de altă parte, aceea a dreptului reclamantului la protecția onoarei, demnității și reputației profesionale, care, ca elemente al vieții private, sunt garantate de art. 8 al Convenției.

Este de menționat că, determinând distincția clară între informații, denumite fapte, şi opinii, denumite judecăți de valoare, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a remarcat că existența faptelor poate fi demonstrată, în timp ce adevărul judecăților de valoare nu este susceptibil de a fi dovedit.

Curtea reamintește că limitele criticii admisibile în privinţa unui om politic, vizat în această calitate, sunt mai mari decât în privinţa unei simple persoane particulare: spre deosebire de al doilea, primul se expune în mod inevitabil şi conştient unui control atent al faptelor şi gesturilor sale atât din partea ziariştilor, cât şi din partea majorităţii cetăţenilor; în consecinţă, trebuie să arate mai multă toleranţă (*Lingens împotriva Austriei*, 8 iulie 1986, pct. 42, serie A nr. 103).

Cu referire la jurisprudența CtEDO, în care sintagma „judecată de valoare fără substrat factologic suficient" mai este numită şi „opinii excesive", instanța de judecată menționează că judecățile de valoare pot fi prețioase, fără valoare sau negative, întemeiate sau neîntemeiate, convingătoare sau discutabile, progresiste sau reacţionare etc. Acestea nu pot fi dezminţite prin hotărârea judecăţii. Ele pot fi dezbătute prin polemică, adică răspuns (replică, comentariu).

În acest sens, în partea ce se referă la necesitatea reclamantului de a proba că situația nu este o judecată de valoare sau că aceasta nu se bazează pe un substrat factologic suficient, doar invocarea unei stări de fapt și circumstanțele prezentate în acțiune este insuficientă pentru a atesta o lezare a onoarei și demnității, inclusiv profesionale a reclamantului.

Este important de menționat, în contextul invocării unei pretinse ingerințe în drepturile reclamantului, pe motivul exercitării dreptului la libera exprimare de către pârâți, că persoanele private se bucură de cea mai largă protecție, în contextul în care acestea nu sunt implicate în activități publice. În momentul implicării acestora în activități publice sau activități de interes public ei se expun criticii publice.

La acest subiect, instanța de judecată reține şi faptul că, persoana care se consideră lezată poate solicita rectificarea sau dezmințirea informației, precum și repararea prejudiciului moral și material cauzat, iar restabilirea persoanei în drepturi poate fi făcută numai în cazul în care s-a constatat cu certitudine că informația este falsă. Aspectul defăimător al informației nu se prezumă, iar persoana care se consideră lezată urmează și are obligația să dovedească că a suferit o atingere a personalității, a reputației profesionale.

Reglementările similare sunt prevăzute şi la art. 24 al Legii cu privire la libertatea de exprimare în conformitate cu care, sarcina probațiunii este pusă pe seama reclamantului care trebuie să dovedească că pârâtul a răspândit informația, îl vizează şi este defăimătoare, informația constituie o relatare cu privire la fapte şi este în esenţă falsă, sau judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient, existenţa şi cuantumul prejudiciului cauzat.

Din ansamblul reglementărilor privind dreptul la liberă exprimare, rezultă că acesta nu este unul absolut, ci poate fi supus limitărilor, restrângerilor, în ipoteza în care folosirea libertății de exprimare este îndreptată împotriva anumitor valori pe care statul le poate apăra în mod legitim sau chiar împotriva democrației însăși.

Astfel, libertatea de exprimare, ca drept esențial într-o societate democratică, nu poate fi exercitată dincolo de orice limite. Ca orice altă libertate socială, ea presupune luarea în considerare a unor interese de ordin general, cum sunt siguranța națională, integritatea teritorială a statelor contractante, siguranța publică, apărarea acesteia şi

prevenirea săvârșirii unor infracțiuni, protecția sănătății şi a moralei publice, garantarea autorității şi imparțialității puterii judiciare, precum şi a unor interese de ordin personal, anume reputația și drepturile ce aparţin altor persoane, împiedicarea divulgării informațiilor confidențiale.

Respectiv, orice atingere adusă demnității şi reputației persoanei, o expune pe aceasta excluderii într-o măsură mai mare sau mai mică din sfera relațiilor sociale, iar lezarea onoarei presupune că persoana simte schimbarea opiniei societății despre sine.

Analizând circumstanțele cauzei, coroborate cu normele enunțate, instanța de judecată invocă că cerința de a dovedi judecățile de valoare este imposibil de a fi îndeplinită, deoarece adevărul afirmațiilor ce constituie judecăți de valoare nu poate fi dovedit, iar invocarea probei veridicității, în acest context, ar constitui o încălcare a libertății de exprimare garantate de art. 10 al Convenției Europene.

Astfel, instanța concluzionează că acțiunea reclamantului privind dezmințirea informațiilor, pretinse a fi defăimătoare și false sunt lipsite de substrat factologic suficient, este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

Concomitent, din considerentele că pretențiile privind repararea prejudiciului moral sunt subsecvente pretenției cu privire la obligarea pârâților de a dezminți afirmațiile false și defăimătoare, instanța de judecată le va respinge și pe acestea ca neîntemeiate.

Cu referire la solicitarea reclamantului Tudor Ulianovschi, privind compensarea cheltuielilor de judecată, instanța de judecată a stabilit următoarele.

Conform art. 94 alin. (1) Cod procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Prin prisma prevederilor menționate *supra*, ținând cont că cererea de chemare în judecată înaintată de Tudor Ulianovschi a fost respinsă de instanța de judecată, iar acest fapt presupunere pierderea procesului pentru reclamant, precum și pierderea dreptului de a cere compensarea cheltuielilor de judecată.

Cu referire la solicitarea pârâtei A.O. „Media Alternativa", privind compensarea cheltuielilor de judecată, instanța de judecată a stabilit următoarele.

Pe parcursul examinării cauzei, pârâta A.O. „Media Alternativa" a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată, precum și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 13 700 lei.

Instanța de judecată a stabilit că în cadrul prezentului proces, interesele pârâtei A.O. „Media Alternativa" au fost reprezentate de avocatul Enachi Vitalie, iar pentru serviciile prestate de acest avocat, pârâta a achitat suma de 13 700 lei (f.d. 64).

Conform dispozițiilor art. 96 alin. (1) și alin. (1^1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Instanța de judecată reiterează că pornind de la practica și jurisprudența dezvoltată de CtEDO, cheltuielile de asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime.

Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CtEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

În litigiul deferit judecății în prezenta speță, instanța de judecată a constatat că pârâta A.O. „Media Alternativa" a prezentat probe pertinente, concludente și admisibile în sensul art. 121-122 Codul de procedură civilă, care confirmă suportarea cheltuielilor de asistență juridică, și anume, aceasta a administrat la dosar mandatul avocatului și ordinul de plată a asistenței juridice.

Pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

Totodată, în jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza *Costin versus România*, hotărârea din 26 mai 2005; cauza *Străin și alții versus România*, hotărârea din 21 iulie 2005; cauza *Petre versus România*, hotărârea din 27 iulie 2006, etc.) s-a statuat că partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil.

Astfel, având la bază criteriile de stabilire a cheltuielilor de asistență juridică și studiind materialele cauzei, instanța de judecată constată că onorariul achitat de pârâta A.O. „Media Alternativa" pentru serviciile prestate de avocat în mărime de 13 700 lei, este unul real, necesar și rezonabil, reieșind din complexitatea cauzei și volumul de lucru efectiv depus de avocat în cadrul procesului.

Având ca suport prevederile art. 96 Codul de procedură civilă, instanța de judecată va încasa de la Ulianovschi Tudor în beneficiul A.O. „Media Alternativa" suma de 13 700,00 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În aceste circumstanțe, instanța de judecată investită cu examinarea litigiului deferit judecății în prezenta speță, nu poate găsi o altă elucidare a cazului decât cea clarificată mai sus, de vreme ce concluzia instanței este consecința dedusă în urma prezentării probelor de către părţi şi examinate în cadrul ședinței de judecată, or, în

conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) sprijinite cu dispoziția art. 119 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar probele se adună şi se prezintă de către părţi.

Sintetizând cele expuse mai sus și examinând probatoriul administrat la dosar prin raportarea acestuia la prevederile art. 118, 121 – 122 Codul de procedură civilă, instanța reiterează că cererea de chemare în judecată înaintată de Ulianovschi Tudor, este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

În conformitate cu art. art. 238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

HOTĂRĂȘTE:

Cererea de chemare în judecată depusă de Ulianovschi Tudor împotriva lui Țîcu Octavian și A.O. „Media Alternativa" cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, cu dezmințirea informațiilor denigratoare, se respinge ca neîntemeiată.

Se încasează de la Ulianovschi Tudor, IDNP *****, în beneficiul A.O. „Media Alternativa", IDNO *****, cu sediul în mun. Chișinău, str. Calea Orheiului, 28/1, et. 2, suma de 13 700,00 (treisprezece mii șapte sute,00) lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președintele ședinței,
Judecătorul Dan Sîrbu